

КРИМСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСНИК

Науковий журнал

6 (07) грудень 2013

Частина II

Сімферополь

ISSN 2306 – 0115

Кримський економічний вісник
Науковий журнал

6 (07) грудень 2013
Частина II

Виходить шість разів на рік

Редактор, коректор – Нестеренко С.М.
Верстка-дизайн – Ковальчук Н.М.

Відповідальність за підбір, точність наведених на сторінках журналу фактів, цитат, статистичних даних, дат, прізвищ, географічних назв та інших відомостей, а також за розголошення даних, які не підлягають відкритій публікації, несуть автори опублікованих матеріалів. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікації. Матеріали публікуються в авторській редакції.

Передрук матеріалів, опублікованих в журналі, дозволено тільки за згодою автора та видавця.

Будь-яке використання – з обов'язковим посиланням на журнал.

Адреса редакції:

95033, Україна, АРК, м. Сімферополь, проспект Перемоги, 109-А
тел.: +38 066 789 81 25
E-mail: office@economics.crimea.ua

Свідоцтво про реєстрацію: КВ №19415-9215Р від 25 жовтня 2012 р.
Засновник журналу: ГО «Наукове об'єднання «Economics»

Тираж 100 прим.

Видавництво: ТОВ «Видавничий дім «Гельветика»
73034, Україна, м. Херсон, вул. Паровозна, 46а
Тел.: +38 (0552) 399-580
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК № 4392 від 20.08.2012 р.

© Кримський економічний вісник, 2013
© Дизайн, Ковальчук Н.М. 2013

ЗМІСТ

МЕДВЕДСЬКИЙ В. І., ТАРАСОВА І. І. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОДУКТАМИ НА ГЛОБАЛЬНОМУ РИНКУ	9
МИРОШНИЧЕНКО Е. В. ИССЛЕДОВАНИЕ ПОТРЕБНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ (ПОТЕНЦИАЛЬНЫХ РАБОТОДАТЕЛЕЙ) В ПОДГОТОВКЕ МАГИСТРОВ В ОБЛАСТИ УПРАВЛЕНИЯ КАЧЕСТВОМ В УКРАИНЕ	11
МІШИНА Ю. О., ЄРМІШОВА С. В. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З ПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ	13
МНАЦАКАНЯН А. С., СПАЩЕНКО Г. М. РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ВИКОРИСТАННЯМ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ПІДПРИЄМСТВА	15
МОЛДОВАН І. В., ПОПОВИЧ Г. В., ЛАГОТЮК В. О. НЕОБХІДНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНТРОЛІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ	18
МОЛОДЕЦЬКИЙ С. С. ЕВОЛЮЦІЯ НАУКОВИХ ПОГЛЯДІВ ЩОДО ПРОТИДІЇ РЕЙДЕРСТВУ	20
МОМОТ Т. В., ВЕЛИЧКО К. Ю. РЕЙТИНГ ЯКОСТІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК ВАЖЕЛЬ ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ КОРПОРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ	23
МОШКІНА А. А., МИРОШНИЧЕНКО Т. В. ПРОБЛЕМИ І ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ДОНЕЦЬКОГО РЕГІОНУ	26
НАГОРНА О. В. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АУТСОРСИНГУ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА	29
НАУМЕНКО С. М., КОВРАНКОВА К. О. ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ТА СУТНІСТЬ ЄВРОМАРКЕТИНГУ	32
НЕВМЕРЖИЦЬКИЙ Я. І. ДЕСКРИПТИВНИЙ АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ДИВІДЕНДНОЇ ПОЛІТИКИ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ РИНКУ КАПІТАЛУ ТА АНАЛІЗ ЇЇ ЕВОЛЮЦІЇ	34
НЕЧАСВА І. А., ДЖЕЙЛАН А. М. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНУ: ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ, СТРУКТУРА ТА ФАКТОРИ ВПЛИВУ	38
НИКОЛОВА М. ORGANIC PRODUCTION IN BULGARIA – THE RECOGNIZED NEED FOR RESPONSIBLE ATTITUDE OF AGRICULTURAL BUSINESS IN RURAL REGIONS	42
НИКОЛАЄНКО С. М. КЛАСТЕР ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ	48
НОВІКОВ С. В. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ СТРУКТУРОЮ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЗА УМОВ ПОСТКРИЗОВОГО РОЗВИТКУ	51
ОСТАПЕНКО Н. В., СЛОБОДЯН Н. Г. SPACE-АНАЛІЗ ЯК МЕТОД ВИЗНАЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ФІРМ	53
ОСТРОВСЬКА Н. Ю., КОЛЕСНИК Т. В. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ В УКРАЇНІ	57

ОЧЕРЕТЬКО Т. И. СУЩНОСТЬ АНАЛИЗА ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ И ЕГО ПРИМЕНЕНИЕ В НАЦИОНАЛЬНОЙ ПРАКТИКЕ	59
ПАНАДЦІЙ К. М., ТОМЧУК О. Ф. ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДИКИ SWOT-АНАЛІЗУ	62
ПАПОЯН Л. Г., ДЗЯД О. В. ЕНЕРГЕТИЧНА СТРАТЕГІЯ ТА СПІЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА ПОЛІТИКА ЄС	64
ПАРАЩИЧ І. В., ЛУНІНА В. Ю., НУЖНА В. В. МАРКЕТИНГОВЕ УПРАВЛІННЯ: ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ ВИТРАТ	67
ПАТЮТА І. М. ДЕРЖАВНИЙ МОНИТОРИНГ В КОНТЕКСТІ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	69
ПАШКЕВИЧ А. Г. СИСТЕМА МОДЕЛЕЙ ДЕНЕЖНЫХ ПОТОКОВ	73
ПАШОВА О. М., КАРАСЬОВА З. М. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖБАНКІВСЬКОГО КРЕДИТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ	75
ПЕНЗОВА А. С., ЛИННИК Е. И. СПОСОБЫ ПОВЫШЕНИЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТИ И ПРИБЫЛИ ТОРГОВОГО ПРЕДПРИЯТИЯ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ ХОЗЯЙСТВОВАНИЯ	79
ПЕЧЕНЮК Н. М. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОЛІПШЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНІМ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	81
ПЕЧЕНЮК Н. М. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗОВНІШНЬОГО ДЕРЖАВНОГО БОРГУ УКРАЇНИ	85
ПИЛИПЕНКО А. М. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОГО ТА НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ	89
ПИЛИПЕНКО І. О., КАЙЛЮК Є. М. СХЕМИ ІНВЕСТУВАННЯ В МОДЕРНІЗАЦІЮ ЛІФТОВОГО ПАРКУ МІСТ УКРАЇНИ	91
ПЛУЖНИК А. В. ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РОЗВИТКУ МІСТА	93
ПОБОЧІЙ О. В., ЛАЗНЕВА І. О. УКРАЇНА ТА МІЖНАРОДНІ КРЕДИТНО-ФІНАНСОВІ УСТАНОВИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ	97
ПОГОРІЛА І. В., СУХАРЕВСЬКА О. М. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ІНОЗЕМНИМИ ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ	101
ПОДЧЕСОВА В. Ю., ПУГОЛЮВКА А. В. ВИКОРИСТАННЯ КОРЕЛЯЦІЙНО-РЕГРЕСІЙНОГО АНАЛІЗУ ПРИ ДОСЛІДЖЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІТИКИ ОБОВ'ЯЗКОВОГО РЕЗЕРВУВАННЯ	103
ПОЛІЩУК В. Г., БОГОМАЗОВА І. О. СЕК'ЮРИТИЗАЦІЯ ІПОТЕЧНИХ АКТИВІВ ЯК ІННОВАЦІЯ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ	106
ПОЛІПШКО Г. Г. МІЖНАРОДНІ РЕЙТИНГИ НАЦІОНАЛЬНИХ БРЕНДІВ І ОЦІНКА БРЕНДУ УКРАЇНИ	109

ПОЛЬОВА Т. В., КОРНІЄНКО Г. О. ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ	112
ПОНОМАРЕНКО Р. А. ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ	116
ПОПОВА М. Ю., СПАЩЕНКО Г. М. ВДОСКОНАЛЕННЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ	119
ПОПОВИЧ Г. В., МОЛДОВАН Г. В., БЕЗРОДНА С. М. ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ ТА ЇХ ЗМІСТ	121
ПРОКОПЕНКО М. В. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ВИВІЛЬНЕННЯ ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	124
РАГІМОВ КЕНАН АГАМУСА ОГЛІ ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «АУДИТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ»	127
РАЗДОБА О. Г., СКАКУН Л. А. ВЗАЄМОЗАЛЕЖНІСТЬ ЯКОСТІ ТА ВАРТОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ В МАКРОЕКОНОМІЧНОМУ АСПЕКТІ	130
РЕГІЗА П. П. МІСЦЕ БАНКІВ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ, ЯК СУБ'ЄКТІВ ПЕРВИННОГО ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ	133
РОЗПУТНЯ Т. Л., ЛЮБАР О. О. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	136
РОМАНЧУК А. А., КОЛЕСНИК Т. В. ЛІЗИНГ ЯК ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АПК	140
РОМАХНІЄНКО Ю. Ю. ПЛАНУВАННЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ НИМИ	143
РУДСЬКА К. В., ВОРОНІНА А. В. ПРОБЛЕМИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	145
РУСНАК Л. Р. ФІНАНСОВЕ ШАХРАЙСТВО ЯК СТІЙКИЙ ВИД ДЕСТРУКТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ	147
РЯБЕНЬКА М. О., ЖУЧЕНКО Т. В. ІННОВАЦІЙНІ КОНЦЕПЦІЇ СВІТОВОГО ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА	150
РЯБЕНЬКА М. О., КОЗАЧИШИНА Ю. А. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙ У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ	153
РЯБИНА Л. М. ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ОПЕРАЦІЙ З ОПЛАТИ ПРАЦІ	156
РЯБИНИНА Л. Н. РОЛЬ БАНКІВ В РОЗВИТКІ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	157
САВЧЕНЮК О. М., ПОЛЩУК В. М., БОРЯЧУК К. В. ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО КОМПЛЕКСНОГО ПІДХОДУ ТА МЕТОДОЛОГІЧНИХ ОСНОВ СТИМУЛЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ	161
САДОВНИК І. В., МАЙСТЕР Л. А. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ	163

19. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22.04.1993 № 3125-ХІІ (зі змінами та доповненнями) // <http://zakon1.rada.gov.ua>
20. Робертсон Дж. Аудит / Д. Робертсон; пер. с англ. М.: КРМЕ, Аудиторська фірма «Контакт», 1993. – 496 с.
21. Скоп Х.І. Структуризація інтелектуального капіталу // Вісник ЖДТУ. Економічні науки. – 2011. – № 3 (57). – С. 371-379
22. Шкурупій О. В. Інтелектуальний капітал у трансформаційній економіці : монографія / О. В. Шкурупій. – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2008. – 268 с.

РАЗДОБА О. Г.

студентка,

Навчально-науковий інститут аграрної економіки

СКАКУН Л. А.

асистент кафедри обліку та аналізу,

Вінницький національний аграрний університет

ВЗАЄМОЗАЛЕЖНІСТЬ ЯКОСТІ ТА ВАРТОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ В МАКРОЕКОНОМІЧНОМУ АСПЕКТІ

Анотація: Досліджено чинники впливу на якість та вартість сільськогосподарської продукції з метою визначення їх взаємозалежності.

Анотация: Исследованы факторы влияния на качество и стоимость сельскохозяйственной продукции с целью определения их взаимозависимости.

Summary: The factors influencing the quality and value of agricultural products in order to determine their interdependence.

Постановка проблеми. Рівень якості сільськогосподарської продукції відіграє важливу роль для сільськогосподарських підприємств-виробників та їх споживачів. Якість сільськогосподарської продукції – це сукупність її властивостей, що характеризують міру спроможності даної продукції задовольняти потреби споживачів згідно з її цільовим призначенням.

Як переконає світовий досвід, якість сільськогосподарської продукції є функцією від рівня розвитку науково-технічного прогресу і ступеню реалізації його результатів у виробництві.

Чим вища якість сільськогосподарської продукції, тим повніше задовольняються потреби споживачів і ефективніше вирішуються соціально-економічні проблеми розвитку суспільства. Відповідно якість сільськогосподарської продукції впливає на вартість, що дає змогу конкурувати на ринку сільськогосподарської продукції.

Вивченням та дослідженням питань пов'язаних з аналізом якості та вартості сільськогосподарської продукції в Україні займалися такі вчені-економісти: О.С. Бородкін, С.І. Бугера, Ф.Ф. Бутинець, Г.Г. Кірейцев, М.Д. Корінко, Л.В. Нападівська, В.М. Пархоменко, Л.К. Сук, Ю.Й. Тавер, І.І. Пилипенко, Ю.С. Цал-Цалко та інші.

Постановка завдання.

Метою статті є дослідження, виявлення та обґрунтування теоретичних аспектів взаємозв'язку якості сільськогосподарської продукції з її вартістю.

Виклад основного матеріалу дослідження. Рівень якості сільськогосподарської продукції в першу чергу залежить від низки чинників (Рис. 1). Важливу роль у вирішенні проблеми якості віді-

грають стандартизація і сертифікація, які є ефективними засобами управління якістю і забезпечення безпеки сільськогосподарської продукції. Безпосередньо стандарти встановлюють визначений набір конкретних показників якості товарів та послуг, які спроможні задовольнити потреби та забезпечити надійну безпеку споживачів.

На сьогоднішній день Державна інспекція з контролю якості сільськогосподарських та харчових продуктів здійснює контроль за дотриманням вимог стандартів, технічних умов та інших нормативних документів, пов'язаних з якістю, безпекою і сертифікацією сільськогосподарської продукції під час її заготовки, переробки, реалізації та здійснення експортно-імпортних операцій.

Стандартизація впливає на сільськогосподарське виробництво через показники і норми, що забезпечують підвищення якості продукції землеробства і тваринництва, широке впровадження найбільш продуктивних сортів і гібридів сільськогосподарських культур порід тварин, сучасною механізованою технологією виробництва, якнайповніше використання продукції і сировини [5].

Вплив природних факторів на сільськогосподарську продукцію відбувається через кількість, час та характер

Рис. 1. Чинники впливу на якість сільськогосподарську продукцію [розроблено автором]

атмосферних опадів протягом року, в цілому, та вегетаційного періоду, зокрема; температурний режим повітря та ґрунту, що впливає на строки проведення польових робіт [6].

Під чинником ефективне та раціональне використання природно-ресурсного потенціалу розуміється раціональне використання сільськогосподарських земель, недопущення вирощування монокультур шляхом застосування сівозмін, оскільки монокультури виснажують землю і разом з тим впливають на якість вирощених на цій землі сільськогосподарських культур.

Слід відзначити, що з насиченням ринку продукцією її якість виступає на перший план, всезростаючі вимоги до неї поступово стають однією з основних рушійних сил виробництва.

Відповідно, під якістю сільськогосподарської продукції слід розуміти врегульовану нормами аграрного права та інших галузей права сукупність корисних властивостей і характеристик цієї продукції, які здатні задовольняти потреби споживача [1].

Значний відсоток сільськогосподарської продукції виробляється в умовах низької технологічної культури в результаті чого спостерігається негативна тенденція щодо раціонального використання земель сільськогосподарського призначення та природно-ресурсного потенціалу в цілому.

Найбільша цінність сільськогосподарського виробництва – родючість ґрунту, в більшості регіонів перебуває в критичному стані. Негативним явищем для стану земель є розорюваність та монокультури. Розораність сільськогосподарських угідь, якою вже давно «славиться» наша країна та від якої страждає довкілля, а монокультура характеризує обличчя сучасного вітчизняного аграрного бізнесу власники якого щороку на одних і тих же полях вирощують найбільш прибуткові сільськогосподарські культури – соняшник, ріпак, зернові – культури, які катастрофічно виснажують рештки славнозвісної родючості ґрунтового покриву України, з дотриманням сівозміни лише «на папері».

Відповідно виснаженні ґрунти негативно впливатимуть на якість сільськогосподарської продукції. У результаті 4 червня 2009 р. Верховна Рада прийняла Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження родючості ґрунтів», яким вирішила запровадити обов'язкове застосування сівозміни. З його прийняттям до ст. 22 Земельного кодексу були внесені зміни, згідно з якими земельні ділянки сільськогосподарського призначення для ведення товарного виробництва мають використовуватися відповідно до розроблених та

затверджених в установленому порядку проєктів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь і передбачають заходи з охорони земель [2].

В результаті порушення технологічних режимів захисту рослин відбувається забруднення сільськогосподарської продукції пестицидами, агрохімікатами та іншими забруднювачами. При цьому через корм, вказані речовини надходять до продукції галузі тваринництва, а в подальшому до організму людини. Утворюється критичний кругообіг забруднюючих речовин не тільки в межах аграрного виробництва але й у відкритих біологічних системах та загалом у довкіллі.

Щоб якість сільськогосподарської продукції була на високому рівні в Україні створюють лабораторії якості і безпеки продукції АПК НУБіП.

Українська лабораторія якості і безпеки продукції АПК НУБіП України є унікальною:

- завдяки її комплексній структурі дослідженнями забезпечується весь ланцюг виробництва – від початкових фаз і до готової продукції;

- охоплені практично всі види продукції агропромислового і природоохоронного комплексу (сировина, одержана як від галузі рослинництва та тваринництва, готова харчова продукція, корми, технічні культури, культури для виробництва біодизелю та ін.), причому здійснюються як найточніші аналітичні роботи (різноманітні токсичні і радіоактивні речовини, ґрунти, вода) так і розробка загальних рекомендацій для виробників продукції, надаються консультації;

- спеціалісти лабораторії володіють не лише методами, затвердженими в Україні, а й міжнародними.

На сьогодні лабораторії Держсільгоспінспекцій в АР Крим, у Вінницькій, Запорізькій, Полтавській, Харківській, Тернопільській областях оснащені лабораторним обладнанням для кількісного визначення ГМО в зерні, проте з переліку зазначених лабораторій акредитованими є лише лабораторії у Вінницькій та Харківській областях, а лабораторії в Донецькій, Закарпатській, Кіровоградській, Миколаївській областях акредитовані на визначення технічних показників якості зерна [3].

Сільськогосподарська продукція є основною ресурсною складовою у харчовій промисловості. Від ступеня насичення ринку продовольчими товарами сільськогосподарської переробки, їхньої якості та ціни залежить забезпечення населення продуктами харчування, що є однією з основних задач виробництва. За рахунок сприятливих кліматичних умов Україна має сильні стартові позиції у розвитку сільськогосподарської галузі, але разом з цим відсутні дієві програми стимулювання розвитку сільськогосподарського сектору. Обсяги виробництва в даній галузі на відміну від промисловості та будівництва зберегли позитивну динаміку в 2013 році.

Формування ціни на сільськогосподарську продукцію є основним чинником, який впливає на розвиток галузі, та на забезпечення населення продуктами харчування.

Динаміка цін на сільськогосподарську продукцію залежить від ряду чинників (Рис. 2) та має сезонний характер. Впливає на динаміку цін і відповідність попиту-

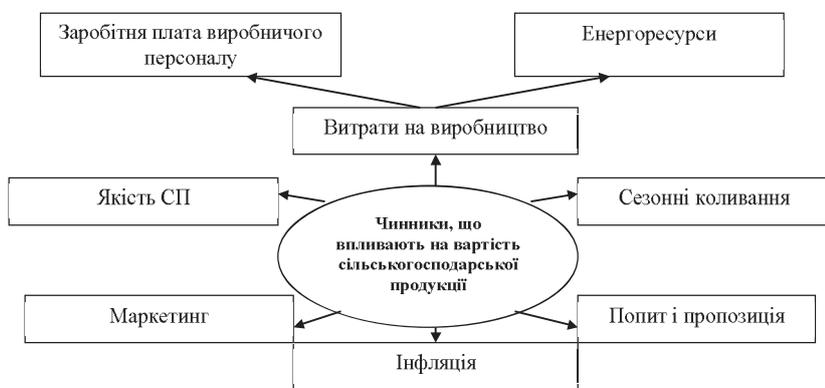

Рис. 2. Чинники впливу на вартість сільськогосподарської продукції [розроблено автором]

пропозиції, про що свідчать максимальні показники АР Крим – 2007,60 грн./т., Дніпропетровської – 2171,0 грн./т., та мінімальної у Чернігівській 1525,7 грн./т. та Сумській – 1597,4 грн./т. областях. Ціна на живу вагу худоби та птиці прямо залежить від структури ВРХ (м'ясо-молочної, молочної, м'ясної) та обсягів поголів'я скотарства. Найдорожчим м'ясо є у Карпатському регіоні, Івано-Франківській – 16769,8 грн./т., Закарпатській – 15591,4 грн./т. та Чернівецькій – 15020,5 грн./т., а найдешевшим у Рівненській – 9775,9 грн./т. та Луганській – 10927,6 грн./т. областях. На відміну від м'яса, переробка молока та молочних продуктів тяжіє не до місця відгодівлі, а до переробки, тому в м. Київ вона найвища та становить 3615,2 грн./т., а найнижча в Івано-Франківській та Одеській областях – 2888,2 грн./т. [4].

Ріст цін на зернобобові та олійні культури, овочі та ягоди, зумовлений вартістю їхнього зберігання та часом жнив, які припадають на липень-серпень, ціна на цукор формується державним регулюванням. Вартість овочів закритого ґрунту з наступом теплої пори року знизилася внаслідок зниження вартості їхнього вирощування, динаміка вартості яєць залежить від пори року. Вартість яєць неабияк різниться між регіонами України, Чернігівській області вона найнижча – 436,3 грн./тис.шт., а на Волині найвища – 914,8 грн./тис.шт. таку різницю в ціні можна лише пояснити дисбалансом попиту та пропозиції [4].

Територіальні особливості вартості сільськогосподарської сировини залежать від факторів ціноутворення, які притаманні для конкретної області. Основними серед яких є агрокліматичні умови, вартість пального, обсяги врожаю, наявність складських приміщень, логістичні рішення.

Варто зазначити, що основними умовами формування вартості сільськогосподарської продукції є тяжіння до

джерел виробництва та переробних потужностей, відповідності рівнів якості сільськогосподарської продукції та рівня попиту і пропозиції. Сільськогосподарський сектор володіє значним нерозкритим виробничим потенціалом, якому на даний час не вистачає підтримки державних цільових програм, вигідних довгострокових інвестицій.

Висновки з проведеного дослідження. З наведеного вище можна зробити наступні висновки:

1. Рівень якості сільськогосподарської продукції залежить від ряду чинників таких як територіальне розташування держави, вплив природних факторів, ефективне та раціональне використання природно-ресурсного потенціалу, забезпеченість сільського господарства сучасними технологіями, а також сертифікація і стандартизація сільськогосподарської продукції.

2. Динаміка цін на сільськогосподарську продукцію залежить від ряду чинників таких як якість сільськогосподарської продукції, витрати на виробництво, сезонні коливання, попит і пропозиція.

3. Щодо контролю за якістю сільськогосподарської продукції в Україні, то він здійснюється через застосування законодавчих нормативно-правових актів, через створення державних лабораторій якості сільськогосподарської продукції в регіонах, але цього не достатньо, тому доцільним є внесення змін і доповнень до чинних законів та прийняття спеціалізованого нормативно-правового акта вищої юридичної сили, який відображав би системність підходу до вирішення проблем якості даного виду продукції.

4. Оскільки якість є чинником який впливає на вартість сільськогосподарської продукції то виникає одностороння залежність між якістю та вартістю, що є можливість збільшення доходу від реалізації продукції для підприємств.

Література:

1. Бугера С.І. Система державного управління якістю сільськогосподарської продукції: організаційно-правовий аспект / С.І. Бугера // Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. – 2011. № 3(11). – С. 162 – 165.
2. Кулинич П. Сівозміна в законі і на полі: як заглядати «гострі кути»? / П. Кулинич // Юридичний вісник України. – 2013. № 41. – С. 20 – 27.
3. Лабораторіями Держсільгоспінспекції проведено майже 183 тис. випробувань зерна та продуктів його переробки: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Аналіз вартості сільськогосподарської продукції у 2013 році: [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.infolight.org.ua>.
5. Стандартизація, сертифікація і контроль якості продукції АПК: [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.csau.crimea.ua/ua/biblioteka_prosmotr_01.html.
6. Дідковська Л.І. Природні ресурси у формуванні продовольчої безпеки / Л.І. Дідковська: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/3_ANR_2012/Economics/12_99583.doc.htm.

Наукове періодичне видання

Кримський економічний вісник

Науковий журнал

6 (07) грудень 2013

Частина II

Адреса редакції:

95033, Україна, АРК, м. Сімферополь, проспект Перемоги, 109-А

тел.: +38 066 789 81 25

Email: office@economics.crimea.ua

Підписано до друку 27.12.2013 р. Формат 60x84/8.

Папір офсетний. Друк на дуплікаторі. Ум.-друк. арк. 36,97.

Тираж 100 прим. Зам. 2712-13.

Видавництво: ТОВ «Видавничий дім «Гельветика»

73034, Україна, м. Херсон, вул. Паровозна, 46а

E-mail: mailbox@helvetica.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК № 4392 від 20.08.2012 р.